

## 29023 Voorzienings- en leveringszekerheid energie

### nr. Lijst van vragen en antwoorden

Vastgesteld (wordt door griffie ingevuld als antwoorden er zijn)

De vaste commissie voor Klimaat en Groene Groei heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister voor Klimaat en Groene Groei over het Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) bekostiging van de elektriciteitsinfrastructuur (29023, nr. 553).

De daarop door de minister gegeven antwoorden zijn hierbij afgedrukt.

Voorzitter van de commissie,  
Thijssen

Adjunct-griffier van de commissie,  
Teske

| Nr | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Bijlage | Blz. (van) | t/m |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------|-----|
| 1  | In hoeverre kan het Right to Challenge-principe bijdragen aan lagere kosten?                                                                                                                                                                                                                                           |         |            |     |
| 2  | Wat adviseert het IBO ten aanzien van investeringen in het onderwijs (voor netverzwaring)? Moet hier meer in worden geïnvesteerd en zo ja hoeveel en op welke manier?                                                                                                                                                  |         |            |     |
| 3  | Hoeveel zou er bespaard kunnen worden op de kosten van het net door meer in te zetten op lokale energiegemeenschappen?                                                                                                                                                                                                 |         |            |     |
| 4  | Hoe wijst het Rijk medeoverheden op locatiesturing, en hoe verhoudt zich dat tot de doelen van de Regionale Energiestrategieën?                                                                                                                                                                                        |         |            | 10  |
| 5  | Hoe is het Rijk precies van plan om energieplanologie mee te nemen in ruimtelijke ordeningskwesties?                                                                                                                                                                                                                   |         |            | 12  |
| 6  | Hoeveel partijen worden verwacht nog op een wachtlijst te staan, ook bij de gedane geraamde investeringen de komende jaren?                                                                                                                                                                                            |         |            | 15  |
| 7  | Kan de zin 'Duurzaamheid wordt op Europees en nationaal niveau vaak vertaald naar concrete en wettelijk verankerde doelen; geldt minder voor betrouwbaarheid en betaalbaarheid' nader toegelicht worden?                                                                                                               |         |            | 21  |
| 8  | Klopt het dat u onder de huidige Routekaart windenergie op zee uitrolt onder de voorziene elektriciteitsvraag, en zo ja, waarom?                                                                                                                                                                                       |         |            | 25  |
| 9  | Stelt u, net als Denemarken, bij aanvang van het (via TenneT) doen van de 195 miljard aan investeringen tot 2040 de eis aan andere landen die daarvan zullen (mee)profiteren, dat zij mee zullen delen in de kosten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze en met welke verdeelsleutel van de kosten gebeurt dit? |         |            | 25  |
| 10 | Hoe is de regering van plan kosten te mitigeren voor het elektriciteitsnetwerk op zee? Door bijvoorbeeld in te zetten op lokale waterstofproductie of alternatieve vormen van opwek zonder hogere netwerkkosten?                                                                                                       |         |            | 34  |
| 11 | In hoeverre kan er verlichting komen van de kosten voor uitbreiding van het stroomnet indien Duitsland, zoals in Denemarken mee gaat betalen aan de kosten?                                                                                                                                                            |         |            | 35  |
| 12 | Is het kabinet voornemens om via de jaarlijkse energienota het ambitieniveau voor wind op zee op of af te schalen, en waarom?                                                                                                                                                                                          |         |            | 36  |
| 13 | Hoeveel kosten kunnen worden gedempt van investeringen in warmtenetten als er gekozen wordt voor een groter privaat aandeel?                                                                                                                                                                                           |         |            | 37  |
| 14 | Wat wordt er precies bedoeld met, en wat is de onderbouwing voor, “een                                                                                                                                                                                                                                                 |         |            | 37  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|    | adoptiegraad van 20% warmtenetten in 2050”?                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
| 15 | Hoeveel gebruik van (systeem)batterijen wordt er precies beoogd?                                                                                                                                                                                                                                                               | 37    |
| 16 | Hoe werkt het instrument van een prijsgarantie bij warmtenetten precies, en hoe wordt dit instrument meegenomen, dan wel zal het worden meegenomen in geval van goed onderzoeksresultaat, in het wetsvoorstel Wcw?                                                                                                             | 37 38 |
| 17 | Hoeveel zou er bespaard kunnen worden op de kosten van het net door meer in te zetten op lokale energiegemeenschappen?                                                                                                                                                                                                         | 46    |
| 18 | Kan toegelicht worden hoe sturing naar locatie in het IBO is meegenomen, aangezien sturing naar locatie alleen werkt als er financiële voordelen zitten aan deze menging van opwek, opslag en vraag? Is daarbij ook gekeken naar een lager tarief bij (gelijktijdig) gebruik van lokaal opgewekte of opgeslagen elektriciteit? | 46    |
| 19 | Is in het IBO gekeken naar ‘lokale optimalisatie’ als instrument, waarmee zowel planologisch als ook als ‘makelaar’ tussen sectoren in een gebied wordt gekeken?                                                                                                                                                               | 46    |
| 20 | Hoe is het in het IBO onderzocht hoeveel investeringen er nodig zouden zijn voor het hoogspanningsnet versus het laagspanningsnet? Hoe verhoudt zich dit tot sturing op locatie en de mate waarin lokale opwek en gebruik als prioriteit wordt gesteld?                                                                        | 46    |
| 21 | Bent u voornemens te voorzien in modelcontracten voor energiehubs?                                                                                                                                                                                                                                                             | 47    |
| 22 | Adviseert u ook over de inrichting van energiehubs, bijvoorbeeld energiebronnen, zoals de voorwaarden waaronder er één of meerdere windmolens geplaatst kunnen worden bij en ten behoeve van energiehubs?                                                                                                                      | 47    |
| 23 | Wat is de inschatting van verhoogde verstoringsminuten de komende jaren en hoe verhoudt zich dit tot de potentie van stroomstoringen in Nederland, vergelijkbaar met dat in Spanje, Frankrijk en Portugal in april 2025?                                                                                                       | 50    |
| 24 | Waarom is uitgegaan van slechts één kerncentrale ter verlichting van belasting van het hoogspanningsnet in vergelijking met wind op zee?                                                                                                                                                                                       | 51    |
| 25 | Hoe verlichten twee, respectievelijk vier, kerncentrales de belasting van het stroomnet en de uitbreidingskosten daarvan?                                                                                                                                                                                                      | 51    |
| 26 | Waarom is er geen rekening gehouden met een scenario van potentiële bouw van Small Modular Reactors rond 2030-2040?                                                                                                                                                                                                            | 51    |
| 27 | Welke maatregelen treft de regering om te komen tot meer harmonisatie van nettariefkosten?                                                                                                                                                                                                                                     | 59    |
| 28 | Waarom worden de dubbelingen in wachtrijen opnieuw benoemd, terwijl de Kamer dit eerder al heeft aangekaart en opdracht heeft gegeven om dit aan te passen?                                                                                                                                                                    | 67    |
| 29 | Kan een overzicht worden gegeven van de mogelijke stijging en mitigeren van de nettarieven voor een eenpersoonshuishouden, gezinshuishouden met kinderen, tweepersoonshuishouden?                                                                                                                                              | 70    |
| 30 | Wat is het verschil tussen amortisatie en het financieren uit algemene middelen?                                                                                                                                                                                                                                               | 85    |
| 31 | Wat doen de investeringen in het net, middels amortisatie dan wel middels algemene middelen, voor het begrotingssaldo? Is dit al meegenomen in de Voorjaarsnota 2025? Kan een inschatting worden gegeven van wat de effecten zullen zijn op het begrotingssaldo afhankelijk van de manier waarop het net wordt gefinancierd?   | 85    |
| 32 | Wanneer kan er sprake zijn van de situatie dat “Europese afspraken over kostendeling uitblijven”? Wanneer kunt u op basis daarvan besluiten om later of minder windparken op zee te realiseren, en hoe en wanneer wordt de Kamer bij een dergelijk besluit betrokken?                                                          | 89    |

|    |                                                                                                                                                                                                                              |     |     |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 33 | Kan een toelichting worden gegeven op de verschillende opties – een sociaal tarief en een noodfonds – om huishoudens die hun energierekening niet kunnen betalen tegemoet te komen?                                          | 89  |     |
| 34 | Wat is precies de status van het laatste ontwikkelkader voor wind op zee en de ruimtelijke inpassing daarvan? Welk investeringsagenda van TenneT en inpassingskosten zijn er in de laatste Voorjaarsnota opgenomen (gedekt)? | 104 | 105 |
| 35 | Hoe verhoudt de effectiviteit van het aantal regionale netbeheerders (RNB's) zich op basis van het aantal daarvan, zoals de tegenstelling Duitsland-Slovenië?                                                                | 106 |     |